

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANVOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

PROU!

PERÒ és que encara no s'acaba el garlar sense solta dels nostres representants en Corts? Aqueixes terribles discussions entre'ls partits, aqueix cantar-se-les clares entre'ls familiars de la política espanyola, tot aquest batibull del Congrés entre jaumins, integristes, lliberals, conservadors i regionalistes, tot això que tant s'assembla a les disputes de cel-obert, resulta aniquilador i exasperant, ademés d'inútil.

Què n'hem de fer del com i del perquè's varen resoldre les crisis passades. Què'ns importa de si han sigut constitucionals o no, de si fulano va fer la camalleta a mengano, de si el rei fou aconsellat bé o malament, de si hi hagué traidors o ambiciosos, de si va mancar-se al companyerisme, de si en Maura fou deixat a la reserva, i de si en Romanones assegurà l'apoi a en Dato, i de si aquest s'adherí al «Maura, no!».

Ja'ns coneixem tots; ja sabem quins punts calcen cada hù, d'on han eixit i de lo que són capaços.

La satisfacció que cada senyor diputat pugui sentir a l'encarar-se amb el seu contrincant, dient en vèu alta lo que pensa d'ell i de la seva política, no val certament el temps que roba a la veritable tasca parlamentària.

Els debats polítics tindrien que suprimir-se per inútils.

Quants dies portem de maldar en futeses interiors?... Quanta saliva s'ha esmersat en satisfer petits odís personals o petites venjances de comparses, prenent per excusa la fiscalització dels actes dels governs passats o presents?

Quan el debat del Marroc, única cosa que en realitat interessava al poble, era natural que cada quefe dels grupets parlamentaris hi digués la seva, i que se'l deixés dir sense impaciències, permetent-li totes les francesilles de la seva oratoria i totes les exuberàncies del seu pulmó. És clar que en últim terme, davant la toçuderia del Govern, dels compromisos que'l lliguen i de les imposicions superiors que l'anulen, no hi valien retòriques, i les mateixes veritats, cantades en vèu alta, resultaven sense eficàcia, un pur desfogament; però així i tot, el poble, al menys es trobava representat algun cop, i tenia la petita satisfacció d'escoltar-se la pròpia vèu—discurs d'en Rodés, Pau Iglesias, etc.—i això sempre és estat un consol pels pobles apenats.

Després de la qüestió del Marroc cap gesta parlamentària, de les que han vingut després, podia interessar-nos. Curiosos sí que ho són, les coses que s'han dit els polí-

D. FRANCESC CAMBÓ

diputat a Corts per Castelltersol, verb de la «Lliga Regionalista», qui acaba de finir la seva vida política en el Congrés de resultes d'una escomesa en fals al repugnant La Cierva.

En Cambó d'acusador s'ha convertit en acusat. Quan recriminava als altres per la represió sagnanta de 1909 s'ha descobert que ell era un dels atiadors més fermes.

Semblant manca de memoria i semblant ridícul el posen fora de combat per sempre.

tics; mes quan ens trobem agoviats per tots els greus problemes que'ns estrenyen el coll com una argolla de ferro, aqueixes misèrietes de rivals devenen futeses.

El munt de discursos que s'han pronunciat i que formaran un gros volum del Diari de Sessions, escatint conductes, ficsant actuts i renovellant engrinyes, no han servit de res.

En Maura és el Maura que ja coneixiem,

i lo que diem d'en Maura pot dir-se d'en La Cierva, d'en Dato, d'en Romanones, i de tots.

El debat polític ha tingut una evident ineficàcia. El poble té apamats, classificats i coneguts, desde molt temps hà, als homes del règim. És un jutge infalible i inapelable per al qual la vèrbola parlamentària és música celestial.

Coneix als hipòcrites, als pervaricadors,

als negociant, als jueus, als canalles i als descarats, i a l'oír-los exclama, com Hamlet: «Paraules, paraules i paraules!».

Ara mateix, en el recent *corps a corps* entre en Cambó i en La Cierva, no ha fet altra cosa que somriure despectivament.

Coneixem an el diputat regionalista de la mateixa manera que coneixem a l'altre. Si no són amics és perque no s'han pogut entendre. No era certament el senyor Cambó qui havia de desemascarar a en Lacierva, ni el senyor Lacierva qui ens havia de dir l'apoi moral que trobà en els regionalistes durant la setmana tràgica.

Diguem de passada que en Cambó s'ha lluit de mala manera i que amb enemics com ell, els governants de 1909, restarien vindicats en poques sessions. La Lliga Regionalista té que posar la bandera a mig pal. El seu *leader* parlamentari ha descobert que la burgesia barcelonina vol nedar i salvar la roba; que ama els temperaments repressius mentre té enfront la revolta; però que, un cop passada, quan no hi hà perill, vol atreure's les simpaties dels revoltats atacant als mateixos botxins que ella alletava amb els seus pits hubèrrims.

En definitiva, això també ens era conegut; però és molt millor que en Cambó, inhàbil, ho hagi confessat.

De totes maneres, cal que s'acabi d'un cop aqueix perdre'l temps, bugadejant roba bruta en ple hemicle del Congrés.

El poble en massa clama: «Prou, prou d'una vegada!».

X. X.

Politiquerías

El debat polític acaba per allà on va començar el debat del Marroc. La discussió de l'esmena d'en Gabriel Maura va donar lloc desseguida a hermoses oracions parlamentàries. En Rodés, l'Alvarez i altres feren seriosos estudis de la qüestió africana i en

Pau Iglesias portà la vèu del poble al Parlament espanyol. L'incident Soriano distraigué al públic i la discussió acabà arrossegant-se per terra, donant lloc a un aigualit resum d'en Dato que deixà les coses igual malament que estaven.

Al revés del debat sobre la qüestió marroquina, el debat polític va començar d'una manera mansa i anodina, prenent interès amb l'intervenció d'en Maura i en La Cierva, animant-se després amb la vibrant paraula de l'Iglesias i aixecant-se extraordinàriament amb el discurs d'en Lerroux, que ha demostrat una profunda habilitat política i s'ha

guanyat la fama definitiva d'expert parlamentari.

Però malgrat l'eloqüència esmersada, no podrem treure l'aigua clara de les petites que formen, malhauradament, el nexa d'aquest, encara que brillant, inútil torneig oratori. No sabem si en La Cierva segueix fidel an en Maura o si espera d'en Dato una impossible rehabilitació; no s'ha pogut averiguar qui va destinar an en Maura a la reserva; no's podrà esbrinar si l'actual govern, solidari de la repressió violenta, és continuació de la política maurista, o si, enemic d'en Maura, representa una evolució en sentit lliberal de l'antic partit conservador.

L'única cosa que sortirà d'aquest debat és una mena de glorificació d'en Maura que farà més impossible la seva tornada al poder. L'incens que de tots els indrets de la Cambra se li ha prodigat l'acabarà d'ensuperbir i el farà més entossudit en sa política arcaicament brutal.

Com més gran fassin an en Maura sos amables adversaris i més el divinitzin sos fanàtics amics; com més ajudin a fer-lo fort les estúpides baralles del *Maura, sí!* i *Maura, no!*, més greu serà el perill que constitueix sa persona per a la causa de la Llibertat; i el poble, per salvador instint, mantindrà més fermament el veto a la seva tornada.

Serà la única cosa digna de lloança que s'haurà tret del debat polític.

JEPH DE JESPU

d'altres n'hi ha que irradien autoritarisme, cesarisme, enduriment.

La famosa llei de tres anys és un cas patent de topada entre'ls principis purs i la realitat viva. El socialisme, avui l'escola més nodrida en valor ideològic, la garantia més ferma de que no s'agotaran les reserves de renovació tan necessàries a la vida dels pobles, hauria de formular-se seriosament el problema: ¿Es lícit acceptar de moment una transgressió de la doctrina per a evitar la perdua de tot lo guanyat? Si hem conseguit fer avançar considerablement una agrupació humana, com França, ¿hem de posar-la en condicions de que una altra agrupació políticament més atassada, com Alemanya, la someti i la mutili? ¿Hem de donar armes als partits burgesos per a que'ns combatin en nom de la seguretat del país, en nom de la vida nacional, ja que no'ns poden combatre en nom dels principis, en nom de la llibertat nacional?

El cas Hervé és un cas significatiu. Com és sabut, el ciutadà Hervé portà a les darreres conseqüències el pacifisme, l'antimilitarisme. No admestia graus; per ell, una república armada era tan despreciable com un imperi cesarista. Clemenceau i el Kaiser podien anar dins el mateix sac. I vet-aquí, de sobte, que'l propi Hervé anuncia una racional i lògica conversió; se fa, en certa manera, militarista de la llibertat; somnia la constitució d'una gran força destinada a exercir una defensa i fins una imposició de llibertat com altres l'exerceixen de tirania. Hervé, ciutadà francès, comprèn que hi ha en aquella ciutadania, per comparació amb les demés, una naturalesa revolucionària; i poc li manca per a predicar, com Danton, una creuada de revoltats.

Concretament, ¿no serà permès a un règim de doctrina radical, graduar la seva evolució segons els agents externs, o els perills del camí?... Les revolucions tenen el taló d'Aquil, o els peus de guix de l'estatua bíblica. Però bé, ¿és aquest el cas de la defensa exterior francesa? A l'hora present no hi ha ningú que no accepti, en cas necessari, el sacrifici; però, ¿és indispensable aqueix sacrifici? Són molts els que ho dubten...

Nosaltres, espectadors llunyans, no podem decidir-ho amb la suficient coneixença. Però seguim el curs de la crisi francesa amb interès directe de connacionals, i ens interessa igualment la progressió indefinida i segura de les reformes interiors, que la garantia ferma i positiva de la defensa exterior. Doblement, per llatinitisme i per lliberalisme, França és avui la nostra metròpoli espiritual,

**

La crisi és resolta a favor de M. Viviani, qui ha constituït un ministeri d'homogeneïtat esquerrana. Però lo probable és que, més o menys aviat, la fidelitat als principis radicals acordats en el Congrés de la Pau obliguin a una depuració encara més accentuada. El combisme tornarà, malgrat els vetos presidencials, que són tot lo contrari de vetos populars.

De totes maneres, lo que ressurt d'aquesta lliçió política donada per la representació popular an el President, és que hi ha hagut un cas innegable de *presidentisme*, d'intrusió de la Presidència en la normal subjecció del poder executiu respecte al legislatiu, vagament semblant a la del rei Gustau V amb la Cambra sueca. Ja aleshores de constituir-se el ministeri Doumergue va dir-se que M. Caillaux, cap visible dels radicals, havia estat excluït de la presidència del Consell per voluntat del President de la República. El cap d'un Estat té per fi procurar l'harmonia entre Parlament i Govern, i no provocar la discòrdia. El fracàs és, doncs, de M. Poincaré més que de M. Ribot. Els Presidents de ministeri poden interrogar al Parlament i lluitar per convence'l. Els Presidents de República no poden fer altra cosa que, humilment, secundar-lo.

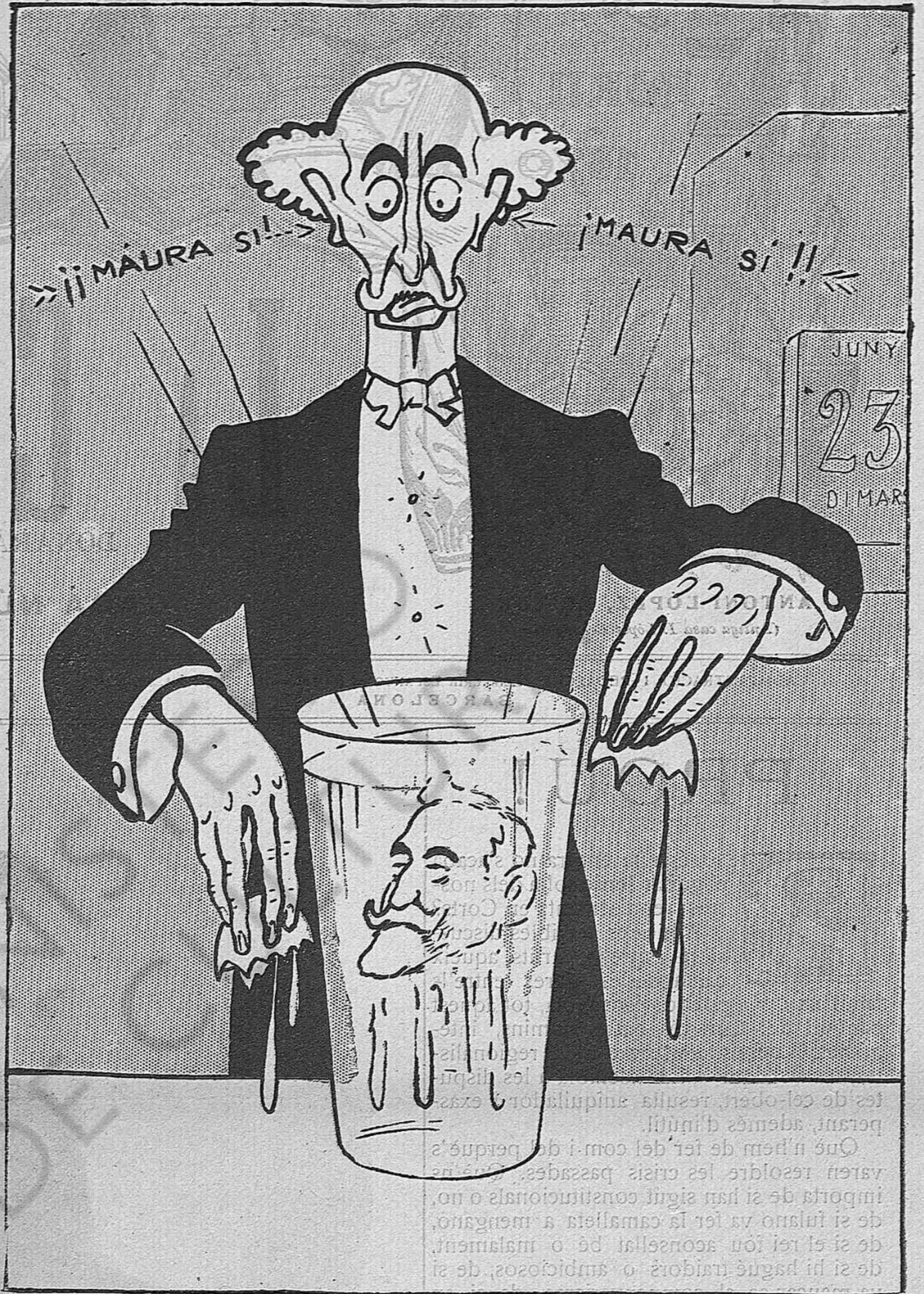
GABRIEL ALOMAR

Notes de fòra

Tarrassa.—Els quatre gats mauristes que formen penya de café en aquesta industriosa ciutat han enviat *sendos* telegrams d'adhesió a Don Antoni i an en La Cierva. Això, i la sobtada cullida de rovellons han sigut les dues transcendències de la setmana.

La revetlla de Sant Joan

Entreteniments d'en Dato

Al punt de la mitja nit
ha fet la prova de l'ou...
i mireu què li ha sortit!!

Entorn de la crisi francesa

PARIS ha fruit aqueixa setmana l'espectacle d'un ministeri *efímer*, en el sentit original del mot. Veieu-aquí una conseqüència de l'elecció de M. Poincaré. Els Presidents de República, allà on no són a la vegada presidents del poder executiu, tenen d'ésser figures vagues, decoratives, fàcils a l'obediència de l'impuls que senyalin les Cambres. Si tenen, com M. Poincaré, una forta significació, s'inclinen a afavorir determinades tendències i a posar vetos als personatges representatius de les oposades significacions. Tal direu que ha passat ara amb M. Combes, el qual, després del fracàs de Viviani per a fer un ministeri de concentració esquerrana, era la fórmula natural del moment.

Els dies de l'elecció presidencial, l'inquiet Clemenceau, contestant a la pregunta: «—Per qui votareu?», deia: «—Pel més bestial!».

Tota república, quan creix en força la persona del President, s'aparta de la forma republicana per a assemblar-se a la monarquia, amb govern personal, i no ja merament decoratiu. La mateixa paraula *monarquia* ja significa *govern d'un sol*. La ventajia de la forma francesa i de la portuguesa, que han conservat el poder armònic propi de les monarquies constitucionals, està en que com el president regeix i no governa, a diferència dels presidents americans, que governen i propiament no regeixen, està en que mai pot arribar-s'hi a l'absolutisme extra-cameral d'un Porfirio Díaz o d'un Huerta, ni a les volubilitats vagament ridícules d'un Roosevelt.

El ministeri Ribot, amb un Parlament radical i socialista, era un contrassentit. M. Ribot, blanc i venerable, és una supervivència, inadeguada al moment d'avui. Dies després d'una victòria electoral de l'extrema esquerra, el President de la República, encarregat d'oïre els manaments populars, encarrega la formació de gabinet a un moderat... Com podia ésser viable la combinació? I, naturalment, el poder legislatiu va negar-se a donar la seva confiança a un poder executiu que era una incoherència.

Però la causa íntima del conflicte està en la política exterior de França, i no en l'interior; està en una contraposició entre l'altura civil a que és arribada la república, i la necessitat de mantenir-se com a gran potència i com a factor d'equilibri en el joc de les forces europees. Vegi's, com, indirectament, el retràs polític d'Alemanya influeix per a neutralitzar l'avenç polític de França; que així com hi ha nacions que irradien llibertat,

Massanet de la Selva.—Hi ha grans preparatius per a celebrar amb tota pompa la grran festa major d'aquest poble. Sembla que'l número més interessant, més sensacional, serà una «corrida de novillos». *No te tires, Reverte!... Acuérdate der Gayo!...*

Salt.—Un capellà nomenat Joan Golobrans s'ha escapat del manicomi, on estava reclòs feia alguns temps. Ho anunciem perquè ho tinguin en compte les beates. Si troben algun mossèn que les vulgui confessar, obrin l'ull. En materia de confessors, val més un savi conegut que un boig per conèixer.

Olot.—Havem tingut un Corpus molt tempestuós. Mal temps i fred, que semblava que'ns trobessim al pic de l'hivern. La processó va haver de quedar-se prudentment a caseta. Se veu que Sant Pere no està per moixigangues clericals. Li haurem d'enviar un telegrama d'adhesió, com els que s'envien an en Maura.

Vilafranca del Penadès.—A la processó del Corpus hi assistí un parell de regidors i el batlle, siguent el fet motiu de vius comentaris per part de l'opinió contraria d'aquests actes.

Però els clericals, dissimulant el *lapsus*, hi feren també el seu comentari, dient:

«Si bé és veritat que nostres amics del Municipi no han complert aquesta vegada amb el seu deure, en canvi tenim la satisfacció de consignar que a la processó hi assistiren amb atxa els fills d'alguns furibonds republicans i fins assegurariem que n'hi havia un que portava el penó de l'escolania».

Prat de Llobregat.—Les dues últimes conferències, en el Centre Artesà, han estat a càrrec de l'expert catedràtic madrileny, don Joan Gavilán, i el no menys notable diputat provincial senyor Valentí i Camp, desenrotllant els temes:

«Importància de l'ús dels adobs químics a l'agricultura» i «Funcions d'agricultor en la vida social» respectivament.

La primera va anar il·lustrada amb projeccions cinematogràfiques.

El senyor Valentí i Camp vegé interromput el seu treball diferents vegades per les xardoroses ovacions que li tributava la concurrència. Esperem que tornarà.

—Corren rumors de que vindrà l'insigne catedràtic en Gabriel Alomar. Ho desitgem amb tota l'ànima.

Llinàs.—Amb tres dies hem tingut en aquesta vila dues processons. A la del Corpus hi assistiren quatre i el *cabo*. Després d'haver fet un dia esplèndid va posar-se a ploure, precisament quan sortia la *moixiganga*. Retardaren un ratet i, quan va semblar-los que s'aclariria el temps, empengueren de nou la marxa; però, encara no varen arribar a mig curs, va tornar a apretar la pluja i—adeu vocació!—tothom fugí a la desbandada.

Més abans de tot això, el *merlot negre* d'Alfau, més descarat que'ls altres, empengué a un noi d'uns tretze anys, que contemplava el pas de la processó, i airadament va obligarlo a treure's la gorra, qual xoixotada repetí el mateix *mossega* el diumenge següent, amb motiu de la processó de les *Hicas* de Maria; però aquesta yegada, com que tractava amb homes, no va poder lograr els seus propòsits i tingué de tirar avall amb el morro eixut.

Ah!... I d'allò d'alteració de l'ordre i explosions, ni sombra. Es veu que al valent *Pater* i al seu conceller, el de Collsabadell, els dits els semblen fantasmes, puix la força que l'alcalde tenia enquarterada pogué jugar tranquilament a la manilla tota la tarde.

L'interés public davant les ferides nacionals

-El diari, que porta notícies de la guerra!...

-El diari, que porta notícies del "Gallo"!...